

Marktconsultatiedocument

ten behoeve van programma 'digitalisering binnenhavens'

Colofon

Uitgegeven door	InkoopCentrum IV
Informatie	inkoopcentrum-iv@rws.nl
Uitgevoerd door	Wiemla Oppentocht, Martijn van Hengstum
Datum	22-04-2025
Status	Definitief
Versienummer	1.0

Inhoud

Inhoud 3

1. Inleiding 4

- 1.1 Aanleiding 4
- 1.2 Doel van de Marktconsultatie 5
- 1.3 Doelgroep van de Marktconsultatie 6
- 1.4 Aanpak van de Marktconsultatie op hoofdlijnen 7
- 1.5 Over Rijkswaterstaat 7
- 1.6 Beleid 7

2. Scope 9

3. Verloop van de consultatie 11

- 3.1 Procedure 11
 - 3.1.1 Planning 12
 - 3.1.2 Vragen over het Marktconsultatiedocument 12
 - 3.1.3 Informatiebijeenkomst 12
 - 3.1.4 Indienen vragenlijst 13
 - 3.1.5 Mondelinge toelichting op vragenlijst 13
 - 3.1.6 Afronding Marktconsultatie en terugkoppeling resultaten 13
- 3.2 Vertrouwelijkheid 13
- 3.3 Overige bepalingen ten aanzien van de Marktconsultatie 13

4. Vragen 15

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Deze marktconsultatie dient ter voorbereiding op de strategische besluitvorming voor het innovatieve programma *digitalisering binnenhavens*.

Het programma *digitalisering binnenhavens* is onderdeel van het BO MIRT GoederenvervoerCorridor programma (GVC). Dit is een samenwerkingsverband van ministerie van IenW, Havenbedrijf Rotterdam (HBR), de provincies Limburg, Noord-Brabant, Zuid-Holland, Gelderland en Rijkswaterstaat, hierna te noemen GVC-partners. De Port of Twente en het Havenbedrijf Amsterdam (HBA) werken tevens mee aan dit traject. Namens dit samenwerkingsverband treedt Rijkswaterstaat (RWS) op als penvoerder.

In de tweede helft van 2024 hebben gesprekken en workshops met commerciële marktpartijen plaatsgevonden waarin we als RWS hebben aangegeven om een living lab 'digitalisering Walstroom' te willen organiseren om verdere standaardisatie te bereiken. Rijkswaterstaat en de GVC-partners hechten grote waarde aan eerlijke concurrentie en het creëren van een gelijk speelveld voor alle betrokken partijen en aan de mening van marktpartijen. Wij willen de markt vroegtijdig en actief betrekken voordat de strategische besluitvorming wordt afgerond en vastgesteld.

De fasering van het programma digitalisering binnenhavens is als volgt:

- a) Verkenning (afgerond)
- b) Marktconsultatie (deze fase wordt beschreven in dit document)
- c) Living lab digitalisering binnenhavens met een aantal sporen met een aantal geselecteerde marktpartijen
- d) Bij succes opschaling naar exploitatie

1.2 Huidige situatie en te onderzoeken toekomstig gewenste situatie

De huidige aanpak om digitalisering voor de binnenvaart in te voeren is gefragmenteerd, wordt gekenmerkt door onvolledige informatie, kent relatief hoge transactiekosten en in sommige gevallen een 'vendor lock-in' omdat iedere binnenhaven eigen en unieke dienstverlening uitvraagt, terwijl binnenhavendiensten als walstroom en inning havengelden uniform zijn.

Het project Digitalisering binnenhavens beproeft het concept van federatief datadelen als oplossing om de huidige situatie te doorbreken en een alternatief dataecosysteem en afsprakenstelsel te testen. Dit past binnen EU beleid zoals de data governance act en EU data act. In Nederland volgt RWS hierin de kaders van de interbestuurlijke datastrategie (IBDS) waarin federatief datadelen een speerpunt is.

Er worden na de marktconsultatiefase verschillende sporen voorzien die moeten leiden tot een toekomstig gewenste situatie. Deze sporen en fases omvatten onder andere:

- 1a) Een living lab voor federatief datadelen voor de binnenhaven- en ligplaatsfaciliteiten, welke wordt beproeft in spoor 2
- 1b) De oprichting van een binnenhaven-associatie
- 2a-1) Dienstverlening met betrekking tot walstroom
- 2a-2) Realisatie van een standaard dataformat en/of protocol voor communicatie met de walstroomkast
- 2b) Dienstverlening met betrekking tot Inning havengelden en ligplaatsreservering
- 3) Pilots buiten
- 4) opschaling naar exploitatie + transitie

In spoor 3 worden de technische haalbaarheid van de voorgestelde datadeel oplossingen beproefd en de uitkomsten uit spoor 2 worden gevalideerd. Spoor 4 betreft de operationalisering van het toekomstige data ecosysteem en/of transitie van huidige voorzieningen.

Voor wat betreft walstroom heeft Rijkswaterstaat momenteel circa 100 walstroomkasten langs de vaarweg staan, waar de stroom gratis wordt verstrekt. Het RWS-project 'Uitrol walstroom op rijksligplaatsen' werkt samen met dit project Digitalisering binnenhavens om middels innoveren en uniformeren toe te werken naar een landelijke uitrol van slimme en gestandaardiseerde walstroomkasten. Deze uitrol valt buiten de scope van deze marktconsultatie.

1.2 Doel van de marktconsultatie

RWS heeft dit marktconsultatiedocument gepubliceerd op TenderNed met als doel zoveel mogelijk marktpartijen te bereiken, te interesseren en te stimuleren tot meedelen.

RWS beoogt met deze marktconsultatie:

- a) inzicht te verkrijgen in de reële haalbaarheid van het programma en in de randvoorwaarden waaronder de projecten kunnen worden uitgevoerd;
- b) input te vergaren voor de inkoop-/aanbestedingsstrategie en de aanbestedingsstukken (nieuwe ideeën opdoen, bestaande ideeën toetsen);
- c) de markt in een vroeg stadium bij het programma te betrekken om de aanbestedingsstukken rekening te houden hoe je van de huidige tot de gewenste situatie kunt komen en wat de markt voorstelt in aanpak;
- d) alle marktpartijen te bereiken die actief (willen) zijn op het gebied van dienstverlening voor de binnenhavens/ligplaatsen.

De marktconsultatie heeft tevens als doel om te toetsen:

- of het living lab haalbaar is en de gestelde randvoorwaarden realistisch zijn,
- of private partijen interesse en mogelijkheden hebben om de opdracht uit te voeren,
- hoe de ideeën van RWS ingepast kunnen worden bij de toekomstige marktontwikkelingen, diensten en partijen,
- of er voldoende capaciteit in de markt is,
- wat er volgens de deelnemers moet worden gedaan om schippers te motiveren om zo veel als mogelijk van de voorzieningen gebruik te maken.
- of er innovatieve oplossingen zijn die voldoen aan de ontwerpdoelen,
- of er alternatieve oplossingsrichtingen zijn die vallen binnen de hierboven gestelde kaders en randvoorwaarden (interbestuurlijke datastrategie, federatief datadelen, mogelijke Europese uitbreiding en/of -aansluiting),
- of er voldoende gekwalificeerde opdrachtnemers/leveranciers in de markt zijn, of de markt wil voldoen aan de gestelde eisen.

1.3 Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Duurzaamheid (people/planet/prosperity) is één van de randvoorwaarden binnen het project. De doelstellingen vanuit de Rijksoverheid zijn onder andere:

1. is klimaatneutraal in 2030;
2. is goed voor 50% minder primair grondstoffengebruik in 2030 en volledig circulair in 2050;
3. stimuleert innovaties door launching customer te zijn.

Rijkswaterstaat ambieert, in lijn met de Rijksdoelstellingen in 2030 Klimaatneutraal en Circulair werken. Met de uitrol van walstroomvoorzieningen draagt RWS significant bij aan reductie van het gebruik van een diesel generator. Dit resulteert in minder stank- en geluidsoverlast en minder stikstof en Co2 uitstoot

	THEMA AMBITIEWEB	IMPACTGEBIEDEN (NIET LIMITATIEF)
	1. Energie en klimaat	• Energieverbruik in het productieproces • Energieverbruik in de gebruiksfase • Logistieke bewegingen en verduurzaming vervoer • CO₂ uitstoot en reductie • Duurzame energieopwekking
	2. Materialen, grondstoffen en circulaire economie	• Herkomst van gebruikte materialen (bijv. recycled content) • Ontwerp voor repareerbaarheid en demontabiliteit • Verantwoorde wijze van verwerking bij einde levensduur • (Verwerking van) verpakkingsmateriaal
	3. Milieu en leefomgeving	• Gebruik van schadelijke/toxische stoffen voor leefomgeving • Optimaliseren watergebruik • Impact op de leefomgeving door bijv. mijnbouw • Luchtverontreiniging en uitstoot SO_x en NO_x
	4. Welzijn en gezondheid	• Gebruik van schadelijke/toxische stoffen voor de gebruiker • Geluidsoverlast voor gebruiker • Straling
	5. Sociale aspecten	• Inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt • Arbeidsparticipatie • Sociaal ondernemerschap
	6. Arbeidsaspecten in de keten en MKB	• Internationale Sociale Voorwaarden • Arbeidsomstandigheden in productielanden • Verminderen kinderarbeid • Voorkomen van conflictmineralen

Tabel 1 Thema's Ambitieweb IV

RWS vraagt aan marktpartijen hoe zij kunnen bijdragen aan de duurzaamheidsambitie van het Rijk en/of Rijkswaterstaat.

RWS benadrukt dat deze marktconsultatie geen onderdeel uitmaakt van de aanbesteding en er geen rechten aan kunnen worden ontleend.

Verkregen inzichten uit de marktconsultatie gebruikt RWS (waar relevant) in de voorbereiding van de aanbesteding(en) en de aanbestedingsstukken. RWS behoudt zich het recht voor om deze inzichten niet of niet volledig te gebruiken.

1.3 Doelgroep van de marktconsultatie

De marktconsultatie beoogt reacties van partijen die menen een bijdrage te kunnen leveren met betrekking tot dit onderwerp. Zij worden vervolgens gevraagd te reageren / participeren. Primair is de doelgroep marktpartijen die ervaring hebben met of kennis hebben van / over:

- Ontwerp, realisatie en exploitatie van binnenhaven/ligplaatsvoorzieningen zoals:
 - walstroom
 - inning havengelden
 - ligplaatsreservering
 - afval
 - drinkwater
 - facturatie
- Walstroomkast leveranciers en/of leveranciers van controllers van die kasten
- Onderhoudspartijen van deze voorzieningen
- Softwareleveranciers voor gebruikersondersteuning /facturatie/apps voor schippers/reder en planners en/of monitoringssystemen voor voorzieningen
- Opzetten en beheren van afsprakenstelsels en federatieve data ecosystemen, of het opzetten en beheren van digitale identiteiten en autorisatieregisters

Na afloop van de marktconsultatie zal RWS bepalen hoe invulling zal worden gegeven aan de voorgenomen aanbesteding. Daarbij spelen onder meer de raming, omvang en complexiteit van de opdracht en de bevindingen uit de marktconsultatie een rol.

1.4 Aanpak van de marktconsultatie op hoofdlijnen

De marktconsultatie bestaat uit twee delen. Allereerst vindt er een schriftelijke vragenronde plaats met alle marktpartijen die zich hebben aangemeld en een bijdrage willen leveren. Aansluitend houdt RWS de optie open om naar aanleiding van de ingediende reacties marktpartijen wel of niet uit te nodigen om één-op-één en mondeling een aanvullende toelichting te geven op hun antwoorden.

Hoofdstuk 3 beschrijft de werkwijze en aanpak van de marktconsultatie in detail.

1.5 Over Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat is de uitvoeringsorganisatie die in opdracht van de minister en staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) de nationale netwerken op duurzame wijze beheert en ontwikkelt.

Rijkswaterstaat werkt aan de vlotte en veilige doorstroming van het verkeer, aan een veilig, schoon en gebruikersgericht landelijk watersysteem en aan de bescherming van ons land tegen overstromingen. Daarvoor beheert Rijkswaterstaat het nationale rijkswegennetwerk (5.695 km), het rijksvaarwegennetwerk (1.686 km kanalen, rivieren en 6.165 km vaarweg in open water) en het landelijke watersysteem (65.250 km²).

Rijkswaterstaat Centrale Informatievoorziening (RWS-CIV) is een van de landelijke organisatieonderdelen van RWS. RWS-CIV zorgt voor inwinning, beheer en verstrekking van data, alsmede ICT-beheer en ontwikkeling. Op de website www.rijkswaterstaat.nl staat meer informatie over Rijkswaterstaat en RWS-CIV.

Rijkswater treedt in deze marktconsultatie als penvoerder op namens de betrokken GVC-partners/binnenhavens.

1.6 Beleid

Marktvisie

In de huidige Marktvisie verschuift het accent naar 'Samen met de markt'. Dat wil niet zeggen dat RWS minder gaat uitbesteden aan de markt, maar wel dat er meer oog is voor het feit dat RWS, als opdrachtgever én zijn ketenpartners, samen aan de lat staan om onder andere gestandaardiseerde, interoperabele, voorzieningen uit te rollen.

Maatschappelijke opgave

De maatschappelijke opgave van RWS is uitdagend. Duurzaamheid en leefomgeving, nieuwe vormen van mobiliteit en snelle ontwikkelingen in informatietechnologie en datamanagement, veranderen de rol van RWS als netwerkbeheerder. Daarnaast maken deze ontwikkelingen de rol van RWS als publieke dienstverlener steeds belangrijker. Dat vraagt om de gebruikers van haar netwerken en de leefomgeving voorop te stellen. RWS zet komende jaren in op verbindende informatievoorziening en wil samenwerken met haar partners vanuit vakmanschap en vertrouwen.

Samen met u

RWS wil graag samen met u als marktpartij én partner op zoek naar een verantwoorde en beheersbare roadmap voor de digitalisering van binnenhavens. Een roadmap waarin wederzijdse ambities, maar ook haalbaarheid en realiseerbaarheid bij elkaar gebracht worden. Zodat onze voorzieningen veilig, beschikbaar en betrouwbaar blijven. Nu en in de toekomst. RWS streeft er naar de eenduidigheid in wat en hoe zij hierover met de markt communiceert nadrukkelijk centraal te coördineren en regisseren.

Daartoe heeft RWS verschillende instrumenten ter beschikking zoals deze marktconsultatie, maar ook de vele (projectgebonden) contactmomenten met individuele, groepen van marktpartijen, (branche)vertegenwoordigingen en andere platforms.

Alle spelers in de keten hebben invloed op het functioneren van de IT-sector en nemen de verantwoordelijkheid die daarbij komt kijken. Hiervoor zitten we vroegtijdig en vaak met elkaar aan tafel. Vroegtijdige marktbenadering is één van de instrumenten om de kennis, kunde en creativiteit van de markt optimaal te benutten. Zo analyseren we samen de opgave waar RWS voor staat, zoeken we naar de beste oplossing en bepalen we welke vorm van aanbesteding en de uiteindelijk beoogde samenwerking het beste past.

Rijkswaterstaat Enterprise architectuur

De in de RWS Enterprise architectuur beschreven informatie- en data-architectuur geeft duidelijke handvatten voor ons programma. Het eerste speerpunt betreft het gebruik van FAIR als basis voor de Data-architectuurprincipes en digitale samenwerking middels data-ecosystemen. Beide aspecten komen aan bod in dit project, federaatief datadelen wordt specifiek behandeld.

Federatief datadelen is opgezet vanuit de wens om data eenvoudig te delen zonder menselijke tussenkomst oftewel machine-to-machine. Hierbij blijft de data zoveel mogelijk bij de bron, waar deze automatisch en gemachtigd opgehaald kan worden. Een consequentie daarvan is dat we moeten leren vertrouwen op data van anderen om ons werk te kunnen doen.

Onze aanpak op basis van FAIR-data zal ons helpen daar mee om te gaan. Met de FAIR-datamethodiek worden data vindbaar (Findable), toegankelijk (Accessible), uitwisselbaar (Interoperable) en herbruikbaar (Reusable). We hebben afgelopen jaren binnen projecten en programma's ervaring opgedaan met de FAIR-methodiek en breiden dit bedrijfsbreed uit voor alle data. Hierdoor ontstaat een zo volledig mogelijk beeld van welke data we hebben, waar deze zich bevinden en hoe die gebruikt worden. FAIR is een methodiek en geen standaard. We gebruiken de Linked Data standaarden om deze methodiek te ondersteunen. Deze standaarden zorgen voor een eenvoudig hergebruik van data door mens en machine. RWS gaat het gebruik van Linked Data2 verder uitbreiden. De RWS werkt steeds meer in samenwerkingsverbanden. We delen data met partners en direct met eindgebruikers via bestaande of nieuwe data-ecosystemen, omgevingen waarbinnen organisaties vertrouwd data kunnen uitwisselen. Dit vraagt om een eenduidige taal (elkaar begrijpen), toepassing van (open) standaarden en goede afspraken over hoe wij data delen.

2. Scope

Binnen het programma digitalisering binnenhavens worden verschillende deelprojecten uitgevoerd, waaronder walstroom, inning havengelden, ligplaatsmanagement en de oprichting van de organisatie behorende bij het afsprakenstelsel digitalisering binnenhavens. Deze sporen worden nadrukkelijk in samenhang uitgevoerd, met frequente afstemming tussen de projectteams. Concreet betekent dit regelmatige gezamenlijke overlegmomenten, integrale besluitvorming en gezamenlijke ontwikkeling van protocollen en standaarden, zodat optimale synergie tussen de deelprojecten ontstaat.

De scope en duur van de werkzaamheden kunnen nog wijzigingen afhankelijk van de definitieve projectomschrijving. Primaire scope betreft het opzetten van een data-ecosysteem voor walstroomvoorzieningen, dat geschikt is voor andere toepassingen zoals inning havengelden en ligplaatsmanagement. Tevens dient dit in samenwerking toepasbaar te zijn voor andere vaarwegbeheerders en binnenhavens. RWS en de GVC partners willen middels deze marktconsultatie een oplossing neerzetten die voldoet aan de volgende tien ontwerpdoelen:

1. Separation of Concerns: alle rollen en gerelateerde gegevens zijn strikt gescheiden en op basis van strikte 'need-to-know'.
2. Dataeigenaren hebben de controle over hun data.
3. Betrokkenen van wie persoonsgegevens verwerkt zullen worden hebben geen zorgen m.b.t. de veiligheid van hun persoonsgegevens.
4. Gebruiker kan met één met hetzelfde identificatiemiddel naar eigen keuze overal walstroom afnemen
5. Geen Vendor lock-in: elke haven en elke schipper kan werken met elke IT-leverancier of service provider
6. Open markt: de drempel voor nieuwe spelers/leveranciers moet laag zijn om toe te kunnen treden
7. Open Beheer: een federatie van samenwerkende binnenhavens met een goede governancestructuur waarborgt dat ieder IT-voorziening (bijvoorbeeld een walstroomkast), door iedere aanbieder kan worden gebruikt en door iedere onderhoudspartij kan worden onderhouden.
8. Het stelsel kan uitgerold worden in bredere zin: zowel naar andere landen als naar andere rollen/diensten (zoals ligplaatsmanagement of het heffen van Havengeld).
9. De haven (of degene die de rechten heeft) kan inzicht verkrijgen in het gebruik en performance van diensten en voorzieningen.
10. Het realiseren van openbare dataservices met locaties, kenmerken en de beschikbaarheid van voorzieningen in Europa.

Doelstelling is het ontwikkelen van een veilig, vertrouwd en open data-ecosysteem dat gestandaardiseerd en schaalbaar is met voldoende concurrentiemogelijkheden voor marktpartijen.

Het living lab richt zich niet alleen op het testen van theoretische modellen, maar nadrukkelijk ook op het ontwikkelen van concrete praktijkvoorbeelden en scenario's. Deze aanpak moet marktpartijen inzicht geven in de praktische toepassing, voordelen en meerwaarde van het voorgestelde federatieve systeem.

De volgende sporen worden voorzien in fase c van het programma, het living lab:

Spoor 1A) Living Lab federatief datadelen

Het daadwerkelijk ervaring opdoen en leren hoe federatief datadelen werkt in een living lab voor walstroom. In dit spoor zorgt RWS samen met de Basis Data Infrastructuur (BDI) voor een living lab omgeving. Het projectteam bepaalt de spelregels op basis van de ontwerpdoelen. Met name de technische werking van de Identity provider (IDP) en het autorisatieregister (AR) worden hier beproefd met het doel te leren. Het beoogd resultaat is een open source Minimum Viable Product (MVP) en een evaluatierapport. Vragen die minimaal aan bod komen zijn of RWS 1 of meerdere Identiteiten providers wil hebben en hoe opschaling en samenwerking met andere sporen geregeld

moet worden. Hiervoor zal een nog nader te bepalen vergoeding worden verstrekt. Ook de realisatie van de geofence functionaliteit is onderdeel van dit spoor. RWS zorgt voor de gezamenlijke inbreng van de collega vaarwegbeheerders en binnenhavens. Dit Living lab wordt ook ingezet bij spoor 1B) en 2)

Spoor 1B) Ontwerp, oprichting "Afsprakenstelsel digitalisering binnenhavens".

Binnen het programma digitalisering binnenhavens vervult het op te zetten 'afsprakenstelsel digitalisering binnenhavens' (ADB) een centrale rol als governance-organisatie. ADB zal het afsprakenstelsel, de standaardisatie en de data governance actief bewaken en borgen. Van marktpartijen verwachten we daarom een actieve bijdrage aan en participatie binnen dit governance-framework.

In dit spoor worden een aantal zaken uitgezocht die randvoorwaardelijk zijn voor het vervolg

- digitaal vertrouwen
- gestandaardiseerde definities en protocollen voor data delen
- onafhankelijke autorisatie, governance afspraken m.b.t. data eigenschap en data delen
- juridische vorm van de neutrale beheerder van het afsprakenstelsel
- Eerstelijns helpdesk (Q&A digitalisering binnenhavens)
- Richtlijnen voor onderhoud en beheer
- Onboarding nieuwe partijen, offboarding, transitie

Het spoor gericht op de oprichting van de organisatie van het afsprakenstelsel digitalisering binnenhavens heeft als doel om heldere afspraken te maken over governance, autorisatiestructuren en gestandaardiseerde protocollen. Concrete minimale uitkomsten die we hierbij beogen zijn een duidelijk en werkbaar governance-model, een geaccepteerd autorisatieproces en breed gedragen protocollen voor datadeling en samenwerking.

Spoor 2A-1) inrichten proces walstroom

In dit spoor wordt specifiek gekeken naar het walstroomproces. Denk aan:

- Customer journey van de schipper (app, gebruik, facturatie)
- Customer journey van de walstroomaanbieder (aanmelden en identificatie, monitoring, P*Q, facturatie)
- Bepaling markt- en dienstenmodel
- Benodigde policies AR en eisen IDP
- Identificatie non-happy events en foutafhandeling Walstroom
- Proof-of-Value/concept opstelling realiseren binnen het Living lab genoemd onder spoor 1A

Hiervoor zijn naar verwachting 2-4 marktpartijen nodig, alsook vertegenwoordigers van schippers en havens (minimaal, RWS, HBR, HBA, port of Twente, Brabant ports, Blueports). Werkvorm en vastlegging nader te bepalen.

Beoogd resultaat van dit spoor: Operationeel Concept Document (OCD) met voorgesteld markt- en dienstenmodel, demarcaties, definitie van raakvlakken en functionele eisen. Input voor bestek eisen van walstroom aanbieders voor dienstverleners.

Spoor 2A-2) Walstroomkast controller en data(model)

Deelproject om vanuit functionele behoefte van walstroom eisen op te stellen voor de daarvoor benodigde data en vanuit daar een onderzoek uit te voeren naar verschillende dataprotocollen en walstroomkastcontrollers.

- Doel-1. Primaire doelstelling van het deelproject Walstroomkastcontroller is aantonen dat de walstroomkastcontroller en de walstroomkasten-proxy functionaliteit kan functioneren in het totale kader zoals geschetst in het hoofdproject 'Living Lab Digitalisering walstroom'.

- Doel-2. Er is een werkende demonstratie walstroomkast ('show-case') beschikbaar.
- Doel-3. Er zijn enkele walstroomkasten in het veld uitgerust met een walstroomkastcontroller uit dit deelproject (zie spoor 4)
- Doel-4. Er is een set eisen- en documenten beschikbaar die kan worden gebruikt in toekomstige aanbestedingen van Havenautoriteiten voor projecten met walstroomkasten, walstroomkasten-proxy's en technisch beheer.

In eerste instantie wordt dit project opgepakt met het opstellen van een OCD, begripkader, datamodel en onderzoek naar het gebruik van de verschillende protocollen (bureauwerk door het projectteam). Rijkswaterstaat kan er voor kiezen om dit later te laten toetsen door marktpartijen.

Spoor 2B) inrichten proces inning havengelden en ligplaatsmanagement

In dit spoor wordt specifiek gekeken naar de processen inning havengelden en ligplaatsmanagement:

- Customer journey van de schipper (aankomen – aankomst – verblijf – vertrek)
- Customer journey van de havenmeester (reserveren, bepalen P*Q, facturatie)
- Basisarchitectuur (Benodigde policies AR en eisen IDP)
- Toepassen van geofence functionaliteit voor inning havengelden en mogelijk andere toepassingen
- Koppelvlakken voor federatief datadelen voor app's en havenmanagementsystemen
- Bepaling markt- en dienstenmodel van de beoogde dienstverleners
- Proof-of-Value/concept opstelling realiseren binnen het Living lab

Hiervoor zijn naar verwachting 2-4 marktpartijen nodig, alsook vertegenwoordigers van schippers en havens. Werkvorm en vastlegging nader te bepalen.

Spoor 3) pilots buiten

Bij meerdere havens en ligplaatsen worden pilots voorzien.

Spoor 4) opschaling, transitie en exploitatie

Hierna start de uitrol van voorzieningen en digitale diensten op ligplaatsen en in binnenhavens, alsmede de ombouw van bestaande voorzieningen. De individuele binnenhavens en vaarwegbeheerders bepalen zelf de aanbestedingsstrategie en het transitiepad. Doelstelling om middels de sporen 1-3 de input te leveren om te groeien naar een (inter)nationaal data-ecosysteem en de oprichting van de organisatie behorende bij het afsprakenstelsel digitalisering binnenhavens.

3. Verloop van de consultatie

3.1 Procedure

Deze marktconsultatie zal worden vormgegeven zoals hieronder beschreven.

1) De marktconsultatie start door het publiceren van dit document met daarin de vragen van RWS op TenderNed. De vragenlijst is bedoeld om RWS een overzicht te geven van relevante beschikbare mogelijkheden op de markt.

2) RWS organiseert een ~~(optioneel)~~ informatiebijeenkomst om eventuele onduidelikheden ten aanzien van dit document en de daarbij behorende vragenlijst te kunnen wegnemen en een nadere toelichting te geven over het "hoe en waarom" van deze marktconsultatie. U kunt reeds voor deze bijeenkomst vragen indienen die RWS eventueel al tijdens de bijeenkomst beantwoordt.

3) Iedere geïnteresseerde marktpartij die van mening is dat zij een bijdrage kan leveren aan de marktconsultatie wordt verzocht om de antwoorden op de vragen uit deze marktconsultatie in te dienen per e-mail: inkoopcentrum-iv@rws.nl (t.a.v. W. Oppen-tocht) vóór de in paragraaf 3.1.1 genoemde uiterste datum en tijdstip.

4) RWS houdt de optie open om naar aanleiding van de ingediende reacties partijen uit te nodigen om een-op-een mondeling een aanvullende toelichting te geven op hun antwoorden. RWS neemt contact op met deze partijen en maakt in overleg een afspraak.

5) RWS maakt een analyse van de antwoorden en de gesprekken en maakt een eindverslag van deze analyse, waarin RWS duidelijk maakt hoe de oorspronkelijke ideeën en/of uitgangspunten naar aanleiding van de marktconsultatie zijn bijgesteld. De opgedane informatie uit de marktconsultatie kan mogelijk worden gebruikt in de voorgenomen aanbesteding. Mogelijke commercieel vertrouwelijke informatie zal daar geen deel van uitmaken. De marktconsultatie vindt plaats in de periode als vermeld in tabel 1 in Paragraaf 3.2.

De marktconsultatie zal worden afgerond in het tweede kwartaal van 2025.

3.1.1 Planning

RWS hanteert de volgende planning:

Activiteit	Datum en tijdstip
Publiceren Marktconsultatiedocument	29 april 2025
Uiterste datum aanmelden en indienen vragen voor de informatiebijeenkomst	12 mei 2025
Informatiebijeenkomst voor Marktpartijen	16 mei 2025 10:00-11:00
Uiterste datum tot het stellen van vragen over dit Marktconsultatiedocument	23 mei 12:00
Publiceren Nota van Inlichtingen	28 mei 12:00
Uiterste datum voor indienen ingevulde vragenlijst	6 juni 12:00
Data voor eventueel individuele toelichtende gesprekken	9 juni- 13 juni (online)
Afronding en publicatie eindverslag	20 juni 2025

Belangstellenden kunnen aan bovenstaande planning geen rechten ontleen. RWS behoudt zich het recht voor de planning te wijzigen. Bovenstaande planning is derhalve indicatief, waarbij de grootst mogelijke zorg in acht wordt genomen om de planning aan te houden.

3.1.2 Vragen over het marktconsultatiedocument

Marktpartijen hebben de gelegenheid vragen te stellen over onduidelijke formuleringen in het marktconsultatiedocument met als doel transparante en eenduidige communicatie. Als partijen vragen hebben over het marktconsultatiedocument, kunnen deze per e-mail: inkoopcentrum-iv@rws.nl (t.a.v. W. Oppentocht) worden gesteld vóór de in paragraaf 3.1.1 genoemde "Uiterste datum tot het stellen van vragen over het marktconsultatiedocument". De (geanonimiseerde) vragen van marktpartijen beantwoordt RWS in een Nota van Inlichtingen die op TenderNed wordt gepubliceerd.

3.1.3 Informatiebijeenkomst

RWS organiseert een informatiebijeenkomst om onduidelijkheden ten aanzien van de vragenlijst te kunnen wegnemen en een nadere toelichting te geven over het "hoe en waarom" van deze marktconsultatie. RWS organiseert een informatiebijeenkomst op **16 mei 10-11 uur** in Schemerhornzaal van de aan de Derde Werelddreef 1 in Delft. Aanmelden en indienen vragen voor de informatiebijeenkomst is mogelijk **tot 12 mei 12:00** per e-mail op inkoopcentrum-iv@rws.nl (t.a.v. W. Oppentocht). Er kunnen zich **maximaal 2** personen per onderneming aanmelden. Vermeld hierbij de bedrijfsnaam en de namen van de personen die naar de informatiebijeenkomst komen. U dient zich te legitimeren bij het aanmelden in het pand van RWS.

3.1.4 Indienen vragenlijst

Iedere geïnteresseerde marktpartij die van mening is dat zij een bijdrage kan leveren aan de marktconsultatie wordt verzocht om de antwoorden op de vragenlijst uit hoofdstuk 4 van dit marktconsultatiedocument in te dienen per e-mail: inkoopcentrum-iv@rws.nl (t.a.v. W. Oppentocht) vóór de in paragraaf 3.1.1 genoemde "Uiterste datum voor indienen ingevulde vragenlijst".

3.1.5 Mondelinge toelichting op vragenlijst

RWS houdt de optie open om naar aanleiding van de ingediende reacties partijen uit te nodigen om mondeling een aanvullende toelichting te geven op hun antwoorden. RWS zal contact opnemen met deze partijen en in overleg een dagdeel plannen in de periode zoals genoemd in paragraaf 3.1.1 "Data voor eventueel aanvullend gesprek".

3.1.6 Afronding marktconsultatie en terugkoppeling resultaten

Afronding van de marktconsultatie vindt plaats op de in paragraaf 3.1.1 genoemd tijdvak. RWS zal de marktconsultatie afronden door een verslag van de marktconsultatie openbaar te publiceren op TenderNed. In het verslag zullen de, naar het oordeel van het projectteam, belangrijkste conclusies van de marktconsultatie opgenomen worden. In verband met dit verslag wijst RWS marktpartijen uitdrukkelijk op het volgende:

1. Het verslag wordt openbaar gepubliceerd. Marktpartijen verlenen toestemming aan RWS om hun beantwoording en andere door hen verstrekte informatie en/of gegevens te gebruiken als input voor dit verslag.
2. De informatie zal geanonimiseerd in het verslag worden opgenomen. Het verslag zal wel melding maken van de deelnemende marktpartijen.
3. Het verslag bevat de conclusies zoals deze door RWS zijn verwoord. (De inhoud van) het verslag zal niet in concept worden afgestemd met deelnemende marktpartijen. In het verslag zal wel gemeld worden dat het verslag de weergave van het projectteam behelst en dat dit niet noodzakelijkerwijs onderschreven wordt door de deelnemende marktpartijen.

RWS zal in de aanbestedingsstukken duidelijk maken hoe de oorspronkelijke ideeën en/of vragen naar aanleiding van de marktconsultatie zijn bijgesteld of ingevuld en zal hierin de conclusies op hoofdlijnen opnemen.

3.2 Vertrouwelijkheid

RWS zal de ingeleverde antwoorden en de gespreksverslagen niet integraal openbaar maken. RWS toont deze informatie uitsluitend aan medewerkers en adviseurs die direct bij de marktconsultatie en/of bij de aanbesteding zijn betrokken, tenzij RWS op grond van wettelijke voorschriften gehouden is tot verdergaande bekendmaking. RWS is wel gerechtigd de verstrekte informatie te gebruiken ten behoeve van het opstellen van de aanbestedingsdocumenten.

RWS neemt geen specifieke verwijzingen naar deelnemers of commercieel gevoelige informatie op in de aanbestedingsstukken.

3.3 Overige bepalingen ten aanzien van de marktconsultatie

De marktconsultatie maakt geen onderdeel uit van de aanbesteding. Om deelnemers aan de marktconsultatie niet in een bevoordeelde positie te brengen maakt RWS de uitkomsten van de marktconsultatie openbaar in de aanbestedingsstukken. Daarnaast zal alle informatie die RWS tijdens de marktconsultatie deelt, onderdeel uitmaken van de aanbestedingsstukken.

Bij de aanbesteding bestaat er geen onderscheid tussen partijen die al dan niet hebben deelgenomen aan de marktconsultatie.

Informatie in deze marktconsultatie kan afwijken van informatie, die later (in het kader van een aanbesteding of ander verwervingstraject) wordt verstrekt. Aan de informatie die in het kader van de marktconsultatie wordt verstrekt kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie is indicatief en louter bedoeld om de kwaliteit van de marktconsultatie te verhogen. Indien deze informatie strijdig is met de informatie, die

later (in het kader van een aanbesteding of ander verwervingstraject) wordt verstrekt, is de laatstgenoemde leidend.

RWS kent geen vergoeding toe aan deelnemers van de marktconsultatie.

4. Vragen

Deze vragen stelt RWS namens de partners van het programma digitalisering binnenhavens.

Vragen over de interesse in de opdracht voor 'living lab' (1 & 2)	
A1	<i>Wat zouden voor u redenen kunnen zijn om wel of niet deel te nemen aan de aanbestedingsprocedure en de voorgestelde werkvorm?</i>
A2	<i>Wat voor ervaring moet RWS meenemen als selectiecriteria en/of geschiktheidseisen bij het inkooptraject aan het living lab? Kunt u deze selectiecriteria motiveren?</i>
A3	<i>Welke inkoopprocedure vindt u het beste passen bij fase c) van deze opdracht?</i>

Vragen over de inhoud van de opdracht voor het living lab	
B1	<i>Welke soort diensten zouden beschouwd moeten worden in het living lab?</i>
B2	<i>Welke vraagstukken moeten minimaal aan de orde komen in het living lab?</i>
B3	<i>In welke sporen van het living lab dan wel de exploitatiefase heeft u interesse?</i>
B4	<i>Welke (alternatieve of innovatieve) oplossingen u ziet om invulling te geven aan de ontwerpdoelen?</i>

Vragen over een effectieve samenwerking	
C1	<i>Welke eigenschappen en voorwaarden maakt een opdrachtgever voor u ideaal, zodat RWS de samenwerking zo effectief mogelijk kan vormgeven?</i>
C2	<i>Welke bijdrage wilt u leveren aan het living lab en hoeveel tijd denkt u minimaal nodig te hebben om actief bij te dragen?</i>

Vragen over interesse voor fase c en d, de fasen na het living lab	
D1	<i>Welke ervaring kunt u meebrengen aangaande de transitie van een living lab of bestaande voorzieningen naar een nieuw afsprakenstelsel digitalisering binnenhavens?</i>

Vragen Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen	
D1	<i>Op welke wijze kunt u een bijdrage leveren aan de duurzaamheidsambitie van het Rijk? Zie tabel 1.</i>
D2	<i>Welke thema's zou u adviseren om uit te vragen in een eventuele aanbesteding en waarom?</i>
D3	<i>Wat zijn de grootste uitdagingen in het realiseren van deze thema's/doelen?</i>

Tot slot	
F1	<i>Heeft u nog andere ideeën, suggesties of opmerkingen of ziet u nog risico's of uitdagingen voor RWS met betrekking tot de voorgenomen aanbesteding?</i>